

- (07) පුද්ගලයෙකු ණය නොවී සිටීමෙන් විඳිනු ලබන සැපය මුද් දහමේ හඳුන්වන්නේ,
 (1) අත්පී සුබ යනුවෙනි. (2) හෝග සුබ යනුවෙනි.
 (3) අණන සුබ යනුවෙනි. (4) අනවජ්ජ සුබ යනුවෙනි.
- (08) මුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන්පාන බව දැනගෙන ඊට පෙර රහත් වෙමින් සිටින භාවනා කළ හික්මුව වනුයේ,
 (1) ධම්මාරාම තෙරුන් වහන්සේ ය. (2) ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ ය.
 (3) සුභද්ද තෙරුන් වහන්සේ ය. (4) අස්සජී තෙරුන් වහන්සේ ය.
- (09) "දානං සීලං පරිවවාහං - අජ්ජවං මජ්ජවං තපං...." යන ගාථාවෙන් අර්ථ ගැන්වෙනුයේ,
 (1) දස පාරමිතා ය. (2) දස පුණ්ණක්‍රියා ය.
 (3) දස රාජධර්ම ය. (4) දස සක්විතිවත් ය.
- (10) මුදුරජාණන් වහන්සේ "අත්තනාව කතං පාපං" යන ධම්මපද ගාථාව දේශනා කර වදාළේ,
 (1) දේවදත්ත හිමියන් මුල්කරගෙන ය. (2) චුල්ලකාල නම් උපාසකයෙකු මුල්කරගෙන ය.
 (3) බිම්බිසාර රජතුමා මුල්කරගෙන ය. (4) චුල්ලපන්ඵක තෙරුන් මුල්කරගෙන ය.
- (11) මුදුරජාණන් වහන්සේගේ සර්වඥ ධාතුන් වහන්සේලා වැඩි ම ප්‍රමාණයක් තැන්පත් කර ඉදිකර ඇති දාගැබ් වහන්සේ වනුයේ,
 (1) මිරිසවැටි දාගැබයි. (2) සෝමාවතී දාගැබයි.
 (3) චූපාරාම දාගැබයි. (4) රුවන්මැලි මහා සෑයයි.
- (12) මුදුරජාණන් වහන්සේගේ පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය විස්තර කරමින් ගුරුඵගෝමී පඨිතුමා විසින් රචනා කළ ග්‍රන්ථය හැඳින්වෙන නාමය වන්නේ,
 (1) ධර්මප්‍රදීපිකාවයි. (2) අමාවතුරයි.
 (3) බුත්සරණයි. (4) සසදාවතයි.
- (13) පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ රචනා වූයේ,
 (1) පොළොන්නරු යුගයේ දී ය. (2) දඹදෙණිය යුගයේ දී ය.
 (3) කුරුණෑගල යුගයේ දී ය. (4) ගම්පොළ යුගයේ දී ය.
- (14) මුදු දහමේ නිරෝගීකම දක්වා ඇත්තේ,
 (1) උතුම් ම සැපය ලෙස ය. (2) උතුම් ම ලාභය ලෙස ය.
 (3) උතුම් ම ධනය ලෙස ය. (4) උතුම් ම ඥාතියා ලෙස ය.
- (15) ත්‍රි ශික්ෂාවේ ප්‍රඥා ශික්ෂාවට අයත් අංග වන්නේ,
 (1) සම්මා දිට්ඨි හා සම්මා සංකප්ප ය.
 (2) සම්මා වාචා හා සම්මා කම්මන්ත ය.
 (3) සම්මා ආජීව හා සම්මා වායාම ය.
 (4) සම්මා සති හා සම්මා සමාධි ය.
- (16) බෞද්ධයාගේ අත්පොත නමින් හැඳින්වෙන ධම්මපදය අයත්වන්නේ සූත්‍ර පිටකයේ,
 (1) මජ්ඣිම නිකායට ය. (2) අංගුත්තර නිකායට ය.
 (3) බුද්දක නිකායට ය. (4) සංයුත්ත නිකායට ය.
- (17) තමන් වහන්සේට මුදු වීමට පෙර සුජාතා සිටු දියණිය පුජාකළ දානයත්, අවසන් වරට චූන්ද කර්මාර පුත්‍රයා පුජා කළ දානයත් පිළිබඳව මුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාළේ එම දානයත්,
 (1) ගුණයෙන් සමාන බවයි.
 (2) ආනිසංසයෙන් සමාන බවයි.
 (3) රසයෙන් සමාන බවයි.
 (4) කිසිසේත් සමාන කළ නොහැකි බවයි.

- (18) ලද දෙයින් සකුටුවීම, වැඩ අඩු බව, පහසුවෙන් පෝෂණය කිරීම, ඉන්ද්‍රිය දමනය යනු අපගේ ජීවිත වල තිබිය යුතු උතුම් ගුණාංගයන් ය. මෙම ගුණාංග පිළිවෙළින් දැක්වෙන පිළිතුර කුමක් ද?
- (1) සන්තුස්සක, අප්පකිව්ව, සුභර, සන්තින්ද්‍රිය
 - (2) සුභර, සන්තුස්සක, අප්පකිව්ව, සන්තින්ද්‍රිය
 - (3) සන්තුස්සක, සුභර, අප්පකිව්ව, සන්තින්ද්‍රිය
 - (4) සුභර, අප්පකිව්ව, සන්තුස්සක, සන්තින්ද්‍රිය

- (19) මහා සංසරත්තය සතු 'මෙලොව පරලොව සැප පිණිය පිළිගන්වනු ලබන සියලු දානයන් පිළිගැනීමට සුදුසු ය.' යන උතුම් ගුණය,
- (1) ආහුණෝය වන සේක.
 - (2) පාහුණෝය වන සේක.
 - (3) දක්ඛිණෝය වන සේක
 - (4) අංජලිකරණීය වන සේක.

- (20) "යේ ධම්මා හේතුප්පභවා - තේසං හේතුං තථාගතෝ ආහ තේසං ච යෝ නිරෝධෝ - ඒවං වාදී මහා සමණෝ" අස්සථි හිමියන් විසින් දේශනා කළ මෙම ගාථාවේ මුල් දෙපදය අසා මාර්ග ඵල අවබෝධ කරගත් පුද්ගලයා වනුයේ,
- (1) සුභ තරුණයා ය.
 - (2) උපතිස්ස තරුණයා ය.
 - (3) කෝලික තරුණයා ය.
 - (4) සිගාල තරුණයා ය.

II කොටස

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
 - පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද, අනිත් ප්‍රශ්න 4 සඳහා ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.
- (01) තෙවන වාරයට අදාළව ඔබ පන්ති කාමරයේ දී සිදුකළ පාසල් පාදක ඇගයීම ඇසුරින් පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (i) ඇගයීම සඳහා යොදාගත් පාඩමේ නම කුමක් ද?
 - (ii) එහිදී ඔබට ගුරුතුමා / ගුරුතුමිය දුන් උපදෙස් දෙකක් ලියන්න.
 - (iii) මෙම ඇගයීම සිදුකිරීමෙන් ඔබ තුළ ගොඩනැගුණු සමාජ කුසලතා දෙකක් ලියන්න.
 - (iv) සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ දී අප විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආචාර ධර්ම දෙකක් ලියන්න.
 - (v) නිරෝගිකමේ අංශ දෙක කුමක් ද?
 - (vi) නිරෝගිකම ඇතිකරගැනීමට ඔබ අනුගමනය කරන යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු දෙකක් ලියන්න.
 - (vii) ආහාර අනුභව කිරීමෙන් අප බලාපොරොත්තු විය යුතු ප්‍රධාන කරුණු දෙකක් ලියන්න.
 - (viii) ආහාර අනුභවයේ දී අප සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න.
 - (ix) සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයක් උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුන් වහන්සේලාට දේශනා කර ඇති උපදෙස් දෙකක් ලියන්න.
 - (x) අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි ආහාර අර්බුදයට පිළියම් ලෙස ඔබට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් ලියන්න.

(ලකුණු 2x 10= 20)

- (02) නිර්වාණයට ප්‍රතිපදාවේ ආරම්භය සිලයයි. (C.02)
- i. සිලය යන්නෙහි අර්ථය කෙටියෙන් ලියා දක්වන්න. (C.03)
 - ii. ත්‍රිකෝටි පාරිඤ්ඤා සිලය නම් කරන්න. (C.05)
 - iii. සිල්වත් වීමෙන් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝජන මොනවාදැයි පෙන්වා දෙන්න.
- (03) දැලක් බඳු වූ සමාජයේ යුතුකම් හා වගකීම් මැනවින් ඉටුකිරීමෙන් සමාජ සම්බන්ධතා ගන්වීමක් වේ.
- i. බුදුරජාණන් වහන්සේ යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳව දේශනා කළ සූත්‍රයේ නම කුමක් ද? (C.02)
 - ii. එම සූත්‍රයට අනුව ගිහි අය විසින් පැවිදි උතුමන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් හා වගකීම් තුනක් නම් කරන්න. (C.03)
 - iii. සේවා සේවක අන්‍යෝන්‍ය යුතුකම් හා වගකීම් මැනවින් ඉටු කිරීමෙන් යහපත් සබඳතාවක් ඇති වී දෙපාර්ශ්වයේ ම අභිවාද්ධිය ඇතිවන අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (C.05)
- (04) සම්බුද්ධ ශාසනයේ පැවැත්ම හා ආරක්ෂාව උදෙසා ධර්ම සංගායනා මහෝපකාරී විය. එසේ පැවැත් වූ,
- i. දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව කුමක් ද? (C.02)
 - ii. එම සංගායනාවේ ප්‍රධානත්වය ගත් රහතන් වහන්සේ, දායකත්වය දැරූ රජතුමා හා පැවැත් වූ ස්ථානය නම් කරන්න. (C.03)
 - iii. බුදු සසුනේ පැවැත්ම හා ආරක්ෂාව උදෙසා දෙවන ධර්ම සංගායනාව හේතු වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (C.05)
- (05) කුසල් දහම් වැඩි දියුණු කෙරෙන මානසික අභ්‍යාසය භාවනාවයි.
- i. ආනාපානසති භාවනාව යන්නෙහි අර්ථය සරලව ලියන්න. (C.02)
 - ii. එම භාවනාව වඩන අයුරු කෙටියෙන් ලියන්න. (C.03)
 - iii. ආනාපානසති භාවනාව වැඩීමෙන් ඔබේ ජීවිතයට ලැබෙන ප්‍රයෝජන මොනවාදැයි පෙන්වා දෙන්න. (C.05)
- (06) පුද්ගලයා විසින් සිදුකරන කුසල අකුසල කර්මවලට අනුව ලැබෙන විපාකය තීරණය වේ.
- i. බුදුරජාණන් වහන්සේ කර්මය හා විපාක සඳහන් කරමින් චූල්ලකම්ම විභංග සූත්‍රය දේශනා කළ පුද්ගලයාගේ නම කුමක් ද? (C.02)
 - ii. දස අකුසල ක්‍රියා අතුරින් තුනක් ලියන්න. (C.03)
 - iii. බෞද්ධ දරුවෙකු ලෙස ඔබට එදිනෙදා ජීවිතයේදී සිදුකළ හැකි යහපත් ක්‍රියාවන් මොනවාදැයි පෙන්වා දෙන්න. (C.05)
- (07) පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i. හද්ද කවිවානා තෙරණින් වහන්සේ
 - ii. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ
 - iii. වැවයි, දාගැබයි, ගමයි පන්සලයි
 - iv. බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ
- (ලකුණු 5x2=10)

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් மேல் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம் மேல் மாகாண Western Province Education Department Western Provin බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් மேல் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம் மேல் மாகாண Western Province Education Department Western Provin බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් மேல் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம் மேல் மாகாண Western Province Education Department Western Provin	බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව மேல் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம் Department of Education - Western Province	පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන කාணස් කල්විත් තිணைக்களம் மேல் மாகாணக் கல்வித் Province Education Department Western Province Educa පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන කාணස් කල්විත් තිணைக்களம் மேல் மாகாணக் கல்வித் Province Education Department Western Province Educa පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන කාணස් කල්විත් තිணைக்களம் மேல் மாகாணக் கல்வித் Province Education Department Western Province Educa
වර්ෂ අවසාන ඇගයීම ஆண்டிறுதி மதிப்பீடு - 2022 (2023 මාර්තු) Year End Evaluation		
පිළිතුරු පත්‍රය Marking Scheme		
ශ්‍රේණිය } தரம் } 09 Grade }	විෂයය } பாடம் } இரட்டிப்பு Subject }	පත්‍රය } வினாத்தாள் } I, II Paper }

I කොටස

(1)	4	(6)	4	(11)	4	(16)	3
(2)	3	(7)	3	(12)	2	(17)	2
(3)	4	(8)	1	(13)	3	(18)	1
(4)	3	(9)	3	(14)	2	(19)	3
(5)	1	(10)	2	(15)	1	(20)	2

(ලකුණු 2x20= 40)

II කොටස

- (01) පළමු ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- i. ආරෝග්‍ය පරමා ලාභා
 - ii. නිවැරදි කරුණු 2 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 කි.
 - iii. නිවැරදි කරුණු 2 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 කි.
 - iv. නිවැරදි කරුණු 2 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 කි.
 - v. කායික නිරෝගීකම, මානසික නිරෝගීකම
 - vi. නිවැරදි සෞඛ්‍ය පුරුදු 2 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 කි.
 - vii. ශරීරයේ යහපැවැත්ම/යැපීම/උපන් කුසගිනි වේදනා දුරුකර ගැනීම/නූපන් කුසගිනි වේදනා වැළැක්වීම, ආයුෂ, වර්ෂ, සැපය, බලය මෙන්ම නුවණද වැඩි දියුණු වීම.
 - viii. 19 පාඨම, 117 පිටුව පරිශීලනය කරන්න.
 - ix. 19 පාඨම, 117, 118 පිටු පරිශීලනය කරන්න.
 - x. නිවැරදි කරුණු 2 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 2 කි. (ලකුණු 2x10= 20)

- (02) i. කය වචන දෙකේ සංවරය සීලයයි. (ල.02)
- ii. පවිකම් නොකිරීම, පවිකම් නොකරවීම, අන් අය කරන විට අනුමත නොකිරීම. (ල.03)
- iii. මහත්වූ හෝග සම්පත් ලැබීම/කීර්තිය පැතිරීම/මිනෑම පිරිසක් ඉදිරියට නොබියව එළඹීමට හැකිවීම./ සිහි මූලා නොවී මරණයට පත්වීම/ මරණින් පසු සුගතියේ ඉපදීම යන සීලයේ ආනිසංස දක්වමින් හෝ බියෙන් සැකෙන් තොරව ජීවත්වීමට හැකි සදාචාර සම්පන්න සමාජයක් ඇතිවන අයුරු විස්තර කරමින් ලියා ඇති ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න. (ල.05)

- (03) i. සිගාලෝවාද සූත්‍රය (ඌ.02)
- ii. පැවිදි උතුමන් පිළිබඳ මෛත්‍රියෙන් ක්‍රියා කිරීම
මෛත්‍රී සහගතව කථා කිරීම
මෛත්‍රියෙන් සිතීම
ශාසනික අවශ්‍යතා සඳහා නිවසට වැඩම කිරීමට ඉඩ සැලසීම
සිව්පසයෙන් උවටැන් කිරීම. යන කරුණු වලින් 3 ක් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 3 යි.
- iii. සේවකයා තෘප්තිමත් වී වඩාත් ඵලදායී සේවයන් ඉටු කිරීම/ වැඩ වර්ජන, වැඩ පැහැර හැරීම, දූෂණ, අල්ලස් වැනි ක්‍රියා අවම වීම/සේවකයා ස්වාමියා හෝ ආයතනය කෙරෙහි මනා බැඳීමෙන් කටයුතු කිරීම./ සොරකම් නොකිරීම. / තම රාජකාරිය මැනවින් ඉටු කිරීම ආදී කරුණු ඇතුළත්ව පිළිතුර ලියා ඇති විට පිළිතුර සමස්තයක් සේ සලකා ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න. (ඌ.05)
- (04) i. වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් දස අකැප වස්තුව පිළිගැනීම. (ඌ.02)
- ii. ප්‍රධානත්වය - සබ්බකාමී රහතන් වහන්සේ, දායකත්වය - කාලාශෝක රජතුමා.
පැවැත්වූ ස්ථානය - විශාලාමහනුවර වාළකාරාමය (ඌ.03)
- iii. දස වස්තුව ප්‍රතික්ෂේප වීම/ විනය නීති ලිහිල් නොකිරීමට තීරණය කිරීම/දස වස්තුව පිළිගත් භික්ෂූන් මහා සාංගික යනුවෙන් වෙනම නිකායක් පිහිටුවා ගැනීම ආදී සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල බුදු සසුනේ පැවැත්ම උදෙසා හේතු වූ අයුරු දක්වමින් පිළිතුරු ලියා ඇති විට පිළිතුර සමස්තයක් සේ සලකා ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න. (ඌ.05)
- (05) i. ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කිරීම පිළිබඳ මෙතෙහි කිරීම (ඌ.02)
- ii. භාවනාව සඳහා පූර්ව සුදානම හා භාවනාව වඩන අයුරු කෙටියෙන් ලියා ඇත්නම් ලකුණු 03 කි.
- iii. සිතේ කෙලෙස් යටපත් වී සිත පිරිසිදු වීම/කායික නිරෝගීකම ඇති වීම/ ධාරණ ශක්තිය ඇතිවීම/ මනස සන්සුන් වීම/ මානසික වර්ධනය ඇති වීම ආදී කරුණු දක්වමින් පිළිතුරු ලියා ඇති විට පිළිතුර සමස්තයක් සේ සලකා ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න. (ඌ.05)
- (06) i. තෝදෙය්‍ය පුත් සුභ නම් තරුණයාට (ඌ.02)
- ii. 16 පාඩම 97 පිටුව බලන්න. (ඌ.03)
- iii. අසරණයින්ට පිහිට වීම/ දිනපතා බුදුන් වැඳීම/ සතුන් මැරීමෙන් වැළකීම/ සොරකම් කිරීමෙන් වැළකීම/සත්‍ය කතා කිරීම ආදී යහපත් ක්‍රියාවන් සඳහන් කරමින් පිළිතුර ලියා ඇති විට පිළිතුර සමස්තයක් සේ සලකා ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න. (ඌ.05)
- (07) මාතෘකා දෙකක් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියා තිබිය යුතුය. එක් ප්‍රමාණවත් නිවැරදි පිළිතුරකට ලකුණු 5 කි. ලියා ඇති පිළිතුරු සමස්තයක් සේ සලකා ලකුණු ලබාදෙන්න.
- i. හද්ද කච්චානා තෙරණින් වහන්සේ (06 පාඩම. 39, 40, 41, 42 පිටු)
- ii. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ (08 පාඩම. 50, 51, 52, 53 පිටු)
- iii. වැවයි දාගැබයි, ගමයි පන්සලයි (13 පාඩම. 78, 79, 80, 81 පිටු)
- iv. බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ (21 පාඩම පරිශීලනය කරන්න)

(ලකුණු 5 × 2 = 10)